

Каралды
Методик берләшмә житәкчесе
_____ Рамазанова Р.Н.
Беркетмә № 1
25 нче август 2017 нче ел

Килешенде
Уку-укыту эшләре буенча
директор урынбасары
_____ Г.Т.Исмаилова
28 нче август 2017 нче ел

Раслыйм
Мәктәп директоры
_____ Г.Т. Сабиржанова
Приказ № 71
28 нче август 2017 нче ел

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы муниципаль бюджет гомуми белем бирү үчреждениесе
“Сарман урта гомуми белем бирү мәктәбе” татар теле һәм әдәбияты укытучысы
Хатыйпова Гөлнәз Рафис кызының
7 нче сыйныф өчен татар әдәбиятыннан
ЭШ ПРОГРАММАСЫ

Педсовет утырышында каралды

Беркетмә №1 28 нче август 2017 нче ел

2017-2018 нче уку елы

Сыйныф: 7

Укытучы: *Хатыйпова Гөлназ Рафис кызы*

Сәгәтьләр саны:

Барлыгы: *70 сәг.; атнага 2 сәг.*

Әсәрләрне өйрәнү – 58 сәгәт

Сөйләм үстерү – 8 сәгәт

Дәрестән тыш уку – 4 сәгәт

Планлаштыру *Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан рәхсәт ителгән "Татар телендә урта (тулы) гомуми белем бирү мәктәпләре (5-9 нчы сыйныфлар) өчен татар әдәбиятынан авторлык (эш) программасы" (Төзүче-авторлары: Д.М.Абдуллина, Л.К.Хисматова), нигезендә төзелде.*

Дәреслек: *Әдәбият. 7 сыйныф: татар телендә гомуми белем бирү оешмалары өчен уку әсбабы. 2 китеп. 1 китеп / Д.М. Абдуллина, Л.К. Хисматова, Ф.Х. Жәүһәрова. - Казан: Татар. кит. нәшр., 2014.*

АңЛАТМА ЯЗУЫ

7 нче сыйныф өчен "Әдәбият" курсының эш программасы Федераль дәүләт белем бирү стандартларының таләпләренә туры китереп, Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан рөхсәт ителгән "Татар телендә урта (тулы) гомуми белем бирү мәктәпләре (5-9 нчы сыйныфлар) өчен татар әдәбиятынан авторлык (эш) программасы"на (Төзүче-авторлары: Д.М.Абдуллина, Л.К.Хисматова), Россия Федерациясенең 309-ФЗ номерлы Законына (2007 нче ел, 1 нче декабрь), МБББУ “Сарман урта гомуми белем бирү мәктәбе”нең эш программасы турында нигезләмәсенә, МБББУ “Сарман урта гомуми белем бирү мәктәбе” нең 2017-2018 нче уку елына уку планына, 7 нче сыйныф өчен Д.М. Абдуллина, Л.К. Хисмәтова, Ф.Х. Жәүһәрова эшләгән (Казан, Татар. кит. нәшр; 2014) Татарстанның Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан тәкъдим ителгән дәреслеккә нигезләнеп төзелде.

7 нче сыйныфта татар балалары өчен әдәбият укутуның төп максаты

- Татар әдәбиятының бай тарихын, классик язучыларының ижатларын һәм иң күренекле әсәрләрен өйрәнү, үзләштерү;
- Әдәби төр, жанр, эчтәлек, форма һәм әдәби алымнар турындагы белемнәрне системага салу;
- Матур әдәбият әсәрләрен форма һәм эчтәлек берлегендә аңларга һәм анализларга өйрәтү;
- Иң күркәм әсәрләр мисалында рухи байлыкның кыйммәтен күрсәтү, аларның дәрәжәсен күтәрү;
- Укучыда танып белү кызыксынуын уяту, белем алуга, ижади һәм рухи үсүгә теләк - омтылыш тудыру, укучының ижади сәләтен үстерү.

Бурычлары

- Ижат, әдәбият үсеше, аның тарихи төшенчәләрен, өйрәнелгән әдәби әсәрләрен чорларның үсеш тәртибендә системалы итеп күзалларга ярдәм итү;
- Матур әдәбият формалашуында һәм үсешендә зур роль уйнаган чәчмә һәм тезмә әсәрләр жыелмасы - халык авыз ижаты, аның матур әдәбият белән уртақ һәм аермалы якларын күрсәтү;
- Сәнгать әсәрен ижат иткән әдипләргә карата хөрмәт уяту;
- Матур әдәбиятны милли һәм дөньякүләм культураның бер күренеше итеп карау, аның рухи кыйммәтләрен, традицияләрен саклаучы, тапшыручы икәнен аңлату;
- Әдәби әсәрен анализлау күнекмәләре булдыру, әдәбият теориясеннән 7 нче сыйныф программасы буенча теоретик белемнәр бирү һәм анализ барышында кулланырга өйрәтү;
- Әдәби әсәрдә тасвирланган тормыш вакыйгаларыннан үрнәк һәм гыйбрәт алырга, дәрәжә максатлар куярга өйрәтү;
- Әдәбиятның матурлыгын, хис-кичерешләр байлыгын күрсәтеп, балаларның рухи дөньясын баеп;
- Укучыларда сөйләм культураны булдыру һәм язма сөйләмне үстерү;
- Тормышта үз урынын табардай сәләтле шәхес тәрбияләү;
- Укучының мөстәкыйль фикерләвен, гомумиләштереп нәтиҗәләр ясау сәләтен үстерү.

Уку фәненең уку планында тоткан урыны

- Уку елында 35 атна исәбе белән, әдәбият дәресләре атнага 2 сәгать укуытылганда - 70 сәгать. Шуннан чыгып, әдәби әсәр укутуга - 58 сәгать, дәристан тыш укуга - 4 сәгать, бәйләнешле сөйләм үстерүгә 8 сәгать вакыт бирелә.
- Сөйләм үстерү дәресләрендә сочинение, образларга характеристика, әдәби әсәргә бәя язарга өйрәтү күздә тотыла

Белем дәрәжәсенә таләпләр

- Өйрәнгән әдипләрнең тормыш һәм ижат юлларының төп фактларын истә калдыру
- Әдәби текстны кабул итү һәм анализлый алу, укыган буенча план төзи белү.
- Геройларга характеристика бирә алу.
- Әдәби әсәрдәге эпизодларны һәм геройларны чагыштыра белү, автор позициясен ачыклай алу.
- Укыганга үзенең мөнәсәбәтеңне белдерә алу, әсәрне (өзекне) сәнгатьле итеп уку.
- Әсәрдә кулланылган сурәтләр алымнарын аера белү;
- Кеше образларын (төп герой, ярдәмче герой, катнашучы геройлар, җыелма образлар) күрә һәм аера белү;
- Жанр үзенчәлекләрен билгели белү;
- Әдәби әсәрдәге образлылык, образ, символ, деталь, аллегория, табигать образы, әйбер образы, пейзаж, портрет һ.б.ны күрә һәм аера белү;
- Комедия жанрын һәм аңа хас үзенчәлекләрен тану;
- Композиция: әсәр кору алымнарын күрә, аера белү;
- Тема, проблема, идея, пафос, сюжет элементларын һ.б. дәрәжә билгеләү.

Күнекмәләргә таләпләр

- Сүз сәнгатеңең образлы табигате турында күзаллау булдыру;
- Классик әдипләребезнең тормыш һәм ижат юлларыннан төп фактларны белү;
- Өйрәнелгән төп әдәби-теоретик төшенчәләрен белү;
- Әдәби текстның сюжетын сөйли белү;
- Өйрәнелә торган әсәрнең аерым эпизодын (яисә күренешне) анализлай алу;
- Әдәби әсәрнең төрен һәм жанрын ачыклай белү;
- Әдәби әсәрләрне чагыштыра белү;
- Әдәби әйтеш таләпләрен саклаган хәлдә өйрәнелгән әсәрләрне (өзекне) сәнгатьле итеп уку;
- Өйрәнелгән әсәргә дәлил рәвештә үз мөнәсәбәтеңне белдерү;
- Әсәрләргә телдән һәм язмага фикереңне белдерү, аларга бәя бирү;
- Диалогта яисә бәхәстә катнашу;
- Сүз сәнгатеңең аерым күренешләре белән мөстәкыйль танышу һәм аларның эстетик кыйммәтен бәяләү (класстан тыш вакытта әсәр укуга ихтыяж булдыру);
- Татар әдәби теленең нормаларына нигезләнеп, кирәкле темага телдән һәм язмага бәйләнешле текст төзү күнекмәсенә ия булу;
- Тәкъдим ителгән яки укучы үзе сайлаган әсәрләрне (шигырь, проза) яттан сөйләү.

Предмет нәтижәләре:

- халык авыз ижаты - дастан жанрын үзләштерү, аның матур әдәбият белән уртак сыйфатларын һәм үзенчәлекләрен аера белү;
- әдәбият аша образлы фикерли алу;
- әдипләрнең тормышы һәм ижаты турында мәгълүматлы булу, аларны истә калдыру;
- әдәби әсәрнең эчтәлеген белү, аңлау, төп фикерне таба белү;

- әдәби әсәрне эчтәлек һәм форма берлегендә аңлый белү;
- әдәби әсәрдә кулланылган сурәтләү алымнарын, әсәр композициясе үзенчәлекләрен күрә һәм аера белү.
- автор позициясен ачыклай белү;
- әдәби әсәрләрнең кыйммәтен ачыклау, әдәбиятта тоткан урынын билгели белү;
- төп образларга бәя бирү алу;
- әдәбият теориясе буенча билгеле бер күләмдә теоретик белемгә ия булу.

Программаның эчтәлеге

№	Дәрес темасы	Сәгатьләр саны	БСҮ дәресләре	
			сочинение	Класстан тыш уку
1	Сәнгать төре буларак әдәбият	1		
2	Халык авыз ижатының бер жанры буларак дастан	3		
3	XX гасыр башында сүз сәнгате	1		
4	Г.Тукайның тормыш юлы һәм ижаты	3		
5	БСҮ. "Милләтем - минем горурлыгым"	2	2	
6	Н.Думаeviның тормыш юлы һәм ижаты.	3		
7	Ш.Камалның тормыш юлы һәм ижаты.	3		
8	1920-1930 нчы еллар әдәбияты	1		
9	Һ.Такташның тормыш юлы һәм ижаты.	3		
10	Г.Исхакыйның тормыш юлы һәм ижаты.	3		

11	ДТУ. Г.Исхакий. "Кәжүл читек"	1		1
12	Г.Ибраһимовның тормыш юлы һәм ижаты.	4		
13	БСУ. "Чын дус - сыналган дус"	2	2	
14	XX гасырның икенче яртысында татар әдәбияты	1		
15	С.Хәким тормыш юлы һәм ижаты	2		
16	ДТУ. С. Хәким. "Дәверләр капкасы" поэмасы	1		1
17	Ә.Еникинең тормыш юлы һәм ижаты.	4		
18	Ш.Хөсәеновның тормыш юлы һәм ижаты.	4		
19	БСУ. "Әнием-бәгърем"	2	2	
20	Г. Сабитовның тормыш юлы һәм ижаты	3		
21	М.Мәһдиевның тормыш юлы һәм ижаты.	4		
22	М. Галиевның тормыш юлы һәм ижаты.	2		
23	БСУ. "Шинельле һәм шинельсез солдатлар"	2	2	
24	ДТУ. "Күп укыган - күп белгән" (Хәзерге чор әдәбияты белән танышу)	1		1
25	Г.Гыйльмановның тормыш һәм ижат юлы.	3		

26	З.Хәкимнең ижат биографиясе.	3		
27	Р.Харисның тормыш юлы һәм ижаты.	3		
28	ДТУ. Вакытлы матбугатка күзәтү ясау	1		1
29	Р.Фәйзуллинның тормыш юлы һәм ижаты.	3		
		58	8	4

Уку предметын үзләштерүнең планлаштырылган нәтижэләре

Шәхескә кагылышлы нәтижэләр:

- әдәбиятның кеше тормышындагы ролен билгели алу;
- үз халкыңның тарихы, мәдәнияте, әдәбияты белән горурлану хисләренә ия булу;
- милләткә мәхәббәт хисенең тирәнлеген, милләткә хезмәт итүнең бөеклегенә төшенү;
- әсәр геройлары үрнәгендә үзгә уңай сыйфатлар булдыру;
- янәшәдәге кешеләргә игътибарлылык, дусларга карата хөрмәт хисе булу, һөнәр турында җитди караш формалашу;
- әсәрдә горейф-гадәтләр һәм йолаларның бирелеше һәм аларга карата ихтирам хисләре булу;
- әсәргә салынган идеянең кыйммәтен кабул итү аша үз-үзгә тәрбияләү;
- әдәби әсәрләр нигезендә эхлак тәрбиясе һәм патриотик тәрбия алу;
- әдәби әсәрләр үрнәгендә өлкән буыңга ихтирамлы булу, гомумкешелек сыйфатларына ия булу;
- илебез азатлыгы өчен көрәшкән сугышчыларга хөрмәт хисенә төшенү, Ватаныбыз тарихына сакчыл карашлы булу;
- рухи байлыкның зур бәхет булуын аңлау.

Метапредмет нәтижэләр:

Әдәбиятны ижтимагый һәм мәдәни тормыш-күренешләре белән бәйләлектә аңлау.

Танып-белү гамәлләре:

- гомум уку гамәлләре (танып белү мәсьәләсен аңлау, төрле жанрдагы текстлардан кирәкле мәгълүматны аерып чыгару, өйрәнелә торган материал эчендә төп фикерне билгеләү, белемне структуралаштыру, нәтижэләр, гомумиләштерүләр ясау);
- логик уку гамәлләре (билгеләрне аерып чыгару максаты белән объектларны анализлау, объектларны чагыштыру, классификацияләү критерийларын эшләү, сәбәп-нәтижә бәйләнешләрен билгеләү);
- проблема кую һәм аны хәл итү (проблеманы тәгъбир итү, ижади һәм эзләнү характерындагы проблемаларны хәл итү чараларын мөстәкыйль эшләү);

Коммуникатив гамәлләр:

- хезмәттәшлек итү;
- тел нормаларына туры китереп, монолог төзү һәм диалогта катнашу осталыгына ия булу;
- үз фикерләрен тәгъбир итү;
- текст эчтәлеген өлешләргә бүлеп сөйләү;
- фикерләрен дәлилләп җиткерү;
- сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерү;
- фикерләрен эзлекле рәвештә, мисаллар белән дәлилләп, телдән һәм язмача формалаштыру;

Регулятив гамәлләр:

- уку мәсьәләсен кую;
- фаразлау;
- үз эшчәнлекне планлаштыру һәм оештыру;
- анализ барышын төзү;
- үзенең һәм башкаларның эшчәнлекләрен контрольдә тотып бәяли алу;
- үз анализ һәм үзбәя ясау.

Искәрмә:

«Сарман урта гомумбелем бирү мәктәбе» муниципаль белем бирү бюджет учреждениесенең «Укыту предметы, курсы буенча эш программаларының төзелеше һәм тәртибе» турында» 29 нчы август, 2016 нчы елда педсоветта каралган (беркетмә № 1) һәм мәктәп директоры тарафыннан 2016 нчы елның 29 нчы августында чыккан 109 нчы санлы приказы белән расланган нигезнамәсенең 5 пунктына таянып, дәресләр бәйрәм көннәренә һәм каникул көннәренә туры килү сәбәпле, 5 нче а сыйныфында программа сәгатьләренә берләштерү исәбенә үтәлә.

Календарь тематик план

№	Төп темалар	Төп эшчәнлек төрләре	Үткөрү вакыты	
			План буенча	факт
1.	Сәнгать төре буларак әдәбият	Әдәбиятның кеше тормышындагы ролен билгеләү. Сәнгать турында гомуми күзаллау булдыру, сүз сәнгате буларак әдәбиятның үзенчәлекләрен билгеләү. Сүз сәнгатенә нигезләнгән башка сәнгать төрләре белән бәйләнешен ачыклау	02.09	

2-4	Халык авыз ижаты. - Халык авыз ижатының бер жанры буларак дастан - "Идегэй" дастанының идея-проблематикасы - "Идегэй" дастанының сәнгатьчә эшләнеше	Дастан геройларының гамәлләренә бәя бирү. Тарихи дастан "Идегэй"не өйрәнү, образлар системасын анализлау	07.09 09.09 14.09	
5	XX гасыр башы әдәбияты	Чор үзенчәлекләре турында информация алу. Проблемалы сорауларга мөстәкыйль рәвештә җавап таба белү; план-конспект төзү	16.09	
6-8	Г.Тукай - Г.Тукайның тормыш юлы һәм ижаты. "Милләтә" шигыре - Г.Тукай. "Милли моңнар" шигыре - Г.Тукай. "Шагыйрь", "Театр" шигырьләре	Укытучының сөйләвен тыңлау, шагыйрь ижаты буенча хронологик таблица төзү. Шигырьләргә сәнгатьчә уку; анализлау; фикерне раслау өчен, әсәрдән дәлилләр табу; сурәтләр алымнарын аеру. Шигъри текстларны яттан сөйләү	21.09 23.09 28.09	
9,10	БСҮ. "Милләтем - минем горурлыгым"	Сочинение язучы өчен план төзү, план буенча сочинениене мөстәкыйль язучы	30.09 05.10	
11-13	Н. Думави. - Н.Думавиның тормыш юлы һәм ижаты. «Яшь ана» хикәясе - Н.Думави. «Яшь ана» хикәясендә күтәрелгән проблемалар - Н.Думави. «Яшь ана» хикәясенең сәнгатьчә эшләнеше	Хикәяне уку, анализлау, хис-кичерешләргә, геройларга бәя бирү, кеше образларын (төп герой, ярдәмче герой, катнашучы геройлар, җыелма образлар) күрсәтү. Сурәтләр чараларын табу, хикәянең үзенчәлекләрен билгеләү	07.10 12.10 14.10	

14-16	Ш.Камал. - Ш.Камалның тормыш юлы һәм ижаты. «Акчарлаклар» повесте - Ш.Камал. «Акчарлаклар» повестенң идея-проблематикасы - Ш.Камал. «Акчарлаклар» повестенң сәнгатьчә эшләнеше	Әдәби текстны уку, проблемалы сорауларга мөстәкыйль рәвештә җавап табу, жанр үзенчәлекләрен билгеләү. Әдәби әсәрдәге образлылык, образ, символ, деталь, аллегория, табигать образы, әйбер образы, пейзаж, портрет һ. б.ны күрсәтү	19.10 21.10 26.10	
17	1920-1930 нчы елларда татар әдәбияты	Информацияне тыңлау, проблемалы сорауга җавап табу, план-конспект төзү	28.10	
18-20	Һ. Такташ. - Һ.Такташның тормыш юлы һәм ижаты. "Мокамай" поэмасы - Һ.Такташ. "Мокамай" поэмасының идея-проблематикасы - Һ.Такташ. "Мокамай" повестенң сәнгатьчә эшләнеше	Поэманы уку, әсәрнең сюжет-композициясен тикшерү, образлар, хронотоп бирелешен билгеләү, тел-стиль ягыннан анализлау, идеяне чыгару	09.11 11.11 16.11	

21-24	Г.Исхакый. - Г.Исхакыйның тормыш юлы һәм ижаты. «Жан Баевич» комедиясе - Г.Исхакый. «Жан Баевич» комедиясендә күтәрелгән проблемалар -Г.Исхакый. «Жан Баевич» комедиясенң эшләнеше	Комедия жанрын һәм аңа хас үзенчәлекләрен тану, аеру. Әсәрне уку, эчтәлеген аңлау, фикер алышу, идеясен билгеләү	18.11 23.11 25.11 30.11	
25	Г.Исхакый. “Кәжүл читек”(ДТУ)	Дәрестән тыш әдәби әсәрләр уку; аларның эчтәлеген сөйли алу; әсәрдә кулланылган сурәтләү алымнарын аера белү; фикерне раслау өчен, әсәрдән дәлилләр таба алу	02.12	
26-29	Г. Ибраһимов. - Г.Ибраһимовның тормыш юлы һәм ижаты. "Кызыл чәчәкләр" повесте - Г.Ибраһимов. "Кызыл чәчәкләр" повестенда образлар системасы - Г.Ибраһимов. "Кызыл чәчәкләр" повестенң идея- проблематикасы - Г.Ибраһимов. "Кызыл чәчәкләр" повестенң сәнгатьчә эшләнеше	Укытучы сөйләвен тыңлау, язучы биографиясе буенча хронологик таблица төзү. Әсәрне уку, сөйләү, проблемалы сорауларга мөстәкыйль җавап табу, геройларга бәя бирү. Әсәренң жанр үзенчәлекләрен билгеләү	07.12 09.12 14.12 16.12	
30, 31	БСҮ. "Чын дус - сыналган дус"		21.12 23.12	
32	XX гасырның икенче яртысында татар әдәбияты	Тыңлау, проблемалы сорауларга мөстәкыйль рәвештә җавап таба белү, план-конспект төзү	11.01	
33, 34	С.Хәким. - С.Хәким тормыш юлы һәм ижаты. «Әнкәй» шигыре - С.Хәким. «Бу кырлар, бу үзәннәрдә...» шигыре	Шигырьләрен сәнгатьчә уку; анализлау; фикерне раслау өчен, әсәрдән дәлилләр таба алу; сурәтләү алымнарын аера белү. Шигъри текстларны яттан сөйләү	13.01 18.01	
35	ДТУ. С. Хәким. "Дәверләр капкасы" поэмасы		20.01	
36-39	Ә. Еники. - Ә.Еникинң тормыш юлы һәм ижаты. «Әйтелмәгән васыять» повесте - Ә.Еники. «Әйтелмәгән васыять» повестенда образлар системасы	Укытучы сөйләвен тыңлау, язучы биографиясе буенча хронологик таблица төзү. Әсәрне уку, сөйләү, проблемалы сорауларга мөстәкыйль җавап табу, геройларга бәя бирү	25.01 27.01 01.02 03.02	

	- Ө.Еники. «Өйтелмэгэн васыять» повестеның идея- проблематикасы - Ө.Еники. «Өйтелмэгэн васыять» повестеның сэнгатычэ эшлэнеше			
40-43	Ш. Хөсәенов. - Ш.Хөсәеновның тормыш юлы һәм ижаты. "Өни килде" драмасы - Ш.Хөсәенов. "Өни килде" драмасының идея-проблематикасы - Ш.Хөсәенов. "Өни килде" драмасының композиция үзенчәлекләре - Ш.Хөсәенов. "Өни килде" драмасында сурәтләү алымнары	Драма жанрын һәм аңа хас үзенчәлекләрен тану, аеру. Әсәрне уку, әңгәләгән аңлау, фикер алышу, идеясен билгеләү, рольләргә бүлү	08.02 10.02 15.02 17.02	
44, 45	БСУ. "Өнием-бәгърем"		22.02 24.02	
46-48	Г. Сабитов. - Г. Сабитовның тормыш юлы һәм ижаты. «Тәүге соклану» хикәясе - Г. Сабитов. "Ярсулы яз" хикәясе - Г. Сабитов хикәяләрен сэнгатычэ эшлэнеше	Хикәяне уку, анализлау, хис-кичерешләргә, геройларга бәя бирү, кеше образларын (төп герой, ярдәмче герой, катнашучы геройлар, җыелма образлар) күрү һәм аеру. Сурәтләү чараларын табу, хикәянең үзенчәлекләрен билгеләп, төшенчә итеп чыгару	01.03 03.03 08.03	
49-52	М. Мәһдиев. - М.Мәһдиевның тормыш юлы һәм ижаты. «Без кырык беренче ел балалары» повесте - М.Мәһдиев. «Без кырык беренче ел балалары» повестенда образлар системасы - М.Мәһдиев. «Без кырык беренче ел балалары» идея- проблематикасы - М.Мәһдиев. «Без кырык беренче ел балалары» идея- проблематикасы	Укытучы сөйләвен тыңлау, язучы биографиясе буенча хронологик таблица төзү. Әсәрне уку, сөйләү, проблемалы сорауларга мөстәкыйль җавап табу, геройларга бәя бирү. Әсәрдә кулланылган сурәтләү алымнарын, әсәр композициясе үзенчәлекләрен күрү, аеру	10.03 15.03 17.03 22.03	
53, 54	М. Галиев. - М. Галиевның тормыш юлы һәм ижаты. "Уйна әле" хикәясе - М. Галиев. "Уйна әле" хикәясен сәхнәләштерү	Укытучы сөйләвен тыңлау. Әсәрне уку, сөйләү, проблемалы сорауларга мөстәкыйль	24.03 05.04	

		жавап табу, геройларга бәя бирү. Әсәр кору алымнарын күрүә һәм аеру. Тема, проблема, идея, вакыйга, күренеш, сюжет һәм аның элементларын дөрес билгеләү		
55, 56	БСҮ. "Шинельле һәм шинельсез солдатлар"		07.04 12.04	
57	ДТУ. "Күп укыган - күп белгән" (Хәзерге чор әдәбияты белән танышу)		14.04	
58-60	Г. Гыйльманов. - Г.Гыйльмановның тормыш һәм ижат юлы. "Язмышның туган көне" хикәясә - Г.Гыйльманов. "Язмышның туган көне" хикәсендә күтәрелгән проблемалар - Г.Гыйльманов. "Язмышның туган көне" хикәсенен сәнгатьчә эшләнеше	Укытучы сөйләвен тыңлау. Әсәрне уку, өлешләп эчтәлеген сөйләү, проблемалы сорауларга мөстәкыйль җавап табу, геройларга бәя бирү. Вакыйга, күренеш, яшерен эчтәлек, конфликт, сюжет һәм аның элементларын табу	19.04 21.04 26.04	
61-63	З. Хәким. - З.Хәкимнең ижат биографиясе. "Сәер кыз" драмасы - З.Хәким. "Сәер кыз" драмасының идея-проблематикасы - З.Хәким. "Сәер кыз" әсәренен сәнгатьчә эшләнеше	Укытучының сөйләвен тыңлау, язучы биографиясе буенча чыгыш ясау. Драма жанрын һәм аңа хас үзенчәлекләрен табу. Әсәрне уку, эчтәлеген аңлау, фикер алышу, идеясен билгеләү. Драма әсәрен аңлы һәм сәнгатьчә укый белү, укыганны телдән сурәтләп бирә алу. Сәнгатьчә эшләнешен тикшерү	28.04 03.05 05.05	
64-66	Р.Харис. - Р.Харисның тормыш юлы һәм ижаты. "Сабантуй" поэмасы - Р.Харис. "Сабантуй" поэмасы - Р.Харис. "Сабантуй" поэмасы. Татар халкының милли бәйрәмнәре, горелф-гадәтләре	Презентация карау, поэманы уку, анализлау, идеяне чыгару. Лирик һәм эпик төр сыйфатларның поэма жанрында чагылышын ачыклау. Милли бәйрәмнәр, горелф-гадәтләр турында фикер алышу	10.05 12.05 17.05	
67	ДТУ. Вакытлы матбугатка күзәтү ясау		19.05	
68-70	Р. Фәйзуллин. - Р.Фәйзуллинның тормыш юлы һәм ижаты. "Биеклек" шигыре - Р.Фәйзуллин. "Туган тел турында бер шигырь" шигыре - Р.Фәйзуллин. "Оңытма син" шигыре	Шигырьләрен сәнгатьчә уку; анализлау; фикерне раслау өчен, әсәрдән дәлилләр таба алу; сурәтләү алымнарын аера белү. Шигырь текстларын яттан сөйләү	24.05 26.05 31.05	

Укыту-методик комплекты

Дәрәслек: Әдәбият. 7 сыйныф: татар телендә гомуми белем бирү оешмалары өчен уку әсбабы. 2 кисәктә. 1 кисәк / Д.М. Абдуллина, Л.К. Хисмәтова, Ф.Х. Жәүһәрова. - Казан: Татар. кит. нәшр., 2014.

Укучылар һәм укытучылар өчен методик кулланмалар

1. Әдәбият белеме сүзлегә / төз.-ред. А.Әхмәдуллин. - Казан: Татар.кит.нәшр., 1990
2. Әдәбият белеме: Терминнар һәм төшенчәләр сүзлегә. - Казан: Мәгариф, 2007.
3. Әдипләребез: библиографик белешмәлек: 2 томда: 1 том/ төз. Р.Н.Даутов, Р.Ф.Рахмани. - Казан: Татар.кит.нәшр., 2009.
4. Әдипләребез: библиографик белешмәлек: 2 томда: 2 том/ төз. Р.Н.Даутов, Р.Ф.Рахмани. - Казан: Татар.кит.нәшр., 2009
5. Дастаннар. - Казан: Мәгариф, 2001.
6. Заһидуллина Д.Ф. Әдәби әсәргә анализ ясау. - Казан: Мәгариф, 2005.
7. Заһидуллина Д.Ф. Мәктәптә татар әдәбиятын укыту методикасы. - Яңадан эшләнгән һәм тулыландырылган басма. - Казан: Мәгариф, 2004.
8. Заһидуллина Д.Ф., Закиржанов А.М. Татар әдәбияты: Теория. Тарих.- Казан: Мәгариф, 2006.
9. Исәнбәт Н.С. Татар халык мәкальләре. 3 томда. - Казан: Татар.кит.нәшр., 2010.
10. Исламов Ф.Ф. Әдәби викториналар - әдәбиятка, сәнгатькә мөһаббәт тәрбияләүдә кыйммәтле чара. - Казан, 2005.
11. Йосыпова Н.М. XX гасыр татар шигъриятендә символлар. - Казан: Мәгариф, 2006.
12. Татар әдәбияты тарихы. 6 томда. - Казан: Татар.кит.нәшр., 1983 - 2001.
13. Татар әдәбияты. Теория.Тарих./Д.Заһидуллина, Ә.Закиржанов, Т.Гыйлажев, Н.Йосыпова. - Казан: Мәгариф, 2006.
14. Татар теленәң аңлатмалы сүзлегә. 3 томда. - Казан: Татар.кит.нәшр., 1977, 1979, 1981.

Күрсәтмә материаллар

1. Электрон ресурслар: "Бала" китапханәсе, "Татар мультфильмнары", мультимедиа укыту программалары; электрон китапханә; татар сайтлары аудио һәм видео әсбаплар:
2. Габдулла Тукай. Интерактив мультимедиа уку-укыту әсбабы.
3. Габдулла Тукай. Энциклопедия. Дисклар коллекциясе.
4. «Габдулла Тукай», «Вамин» Татарстанның мәдәни традицияләрен саклау һәм үстерү фонды.
5. Гаяз Исхакый. Тормышы һәм ижатына багышланган методик әсбап. Мультимедиа басма.
6. Язучыларыбыз чыгышлары һәм алар турында истәлекләр. Татар әдәбияты дәресләренә фонохрестоматия (5-11 сыйныфлар). С[^]5 форматлы. Төзүчесе: Газимжанова Р.Г.

Интернет-ресурслар

1. [http:// www.mon.gov.ru](http://www.mon.gov.ru) РФ Мәгариф һәм фән министрлыгы

2. [http:// www.tatedu.ru](http://www.tatedu.ru) ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы
3. [http:// www.edu.kzn.ru](http://www.edu.kzn.ru) ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы Белем порталы
4. [http:// tataroved.ru](http://tataroved.ru) Татар тарихы: төрки- татар дөньясы
tugantelem.narod.ru,
qushlawich.ru,
gzalilova.narod.ru

